

Z OBSAHU	Říkal mi, že ho dříve či později zabijí. Rozhovor s bratrem Šáhbáze Bhattího	04
	Právo na náboženskou svobodu	06
	Suma pro naše časy. Druhý svazek knihy Benedikta XVI.	08
	Následujeme Anežku, služebnici života. Homilie P. Petra Piňhy	09

TRADICE OTCŮ

Z výkladu žalmů svatého biskupa Augustina (354–430)

Pane, za tebou volám, vyslyš mě. To můžeme říci všichni. Neříkám to však jen já, říká to celý Kristus. [...]

Pane, za tebou volám, vyslyš mě; uslyš hlas mé prosby, když tebe se dovolávám. Myslíš sis, že ses už dost navolal, když jsi jednou řekl *Za tebou volám?* Volal jsi, ale nemysli si, že tím jsi již v bezpečí. Ovšem, skončí-li se trápení, skončí se i volání. Protože však soužení Církve a Kristova těla trvá až do konce tohoto světa, neříká se pouze *Za tebou volám, vyslyš mě, nýbrž i Uslyš hlas mé prosby, když tebe se dovolávám.*

Obětním dýmem buď před tebou modlitba moje, obětí večerní moje vztažené ruce.

Těmito slovy se obvykle míní sama hlava, to ví každý křesťan. Když se totiž den nachyloval k večeru, položil Pán na kříži svůj život, aby jej opět přijal, neztratil jej nedobrovolně. Jenže jsme přitom byli míněni také my sami. Co totiž viselo na kříži, ne-li to, co měl společného s námi? Což je vůbec možné, že by se Bůh Otec vzdal jediného Syna a že by ho opustil? Vždyť je s ním přece jeden Bůh! To přece naši slabost přibíjel na kříž, tam, jak praví apoštol, *starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován*, a byl to právě hlas našeho lidství, jenž zvolal ono *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil.*

To je tedy ta večerní oběť: utrpení Páně, Kristův kříž, spasitelná krvavá oběť, celopal milý Bohu. A tuto večerní oběť učinil Pán ve svém vzkříšení obětí jitrní. Upřímná modlitba vytrysklá z věřícího srdce stoupá tudíž vzhůru jako zápalná oběť na svatém oltáři. Není nic příjemnějšího než vůně Kristova. A stejně mají vonět všichni, kdo v něj věří.

Starý člověk v nás, tak znějí apoštolova slova, byl spolu s ním ukřižován, aby ztratila svou moc hříšná přirozenost a my abychom už hříchu neotročili.

Foto: Flickr, Jeff Slater

Moudrá Otcova slova

Pamatuj, človče, že jsi prach a v prach se navrátíš

Při vstupním obřadu do postní doby má dnes celebrant na vybranou mezi prastarou formulí *Pamatuj, človče, že jsi prach a v prach se navrátíš*, a novou kratší variantou *Čiňte pokání a věřte evangelium*. Zatímco ve světě „stará receptura“ platí za dobré doporučení, pro nás ono „staré“ jakoby ztratilo přitažlivost.

Ta první dnes neoblíbená formule je ovšem velmi vzácná. Je to závěr výroku, který pronesl sám Bůh nad Adamem po jeho pádu. Je to výpověď o důsledku hříchu, kterým přišla na svět smrt a každého člověka skutečně obrací v prach. Odtud se odvíjejí celé dějiny spásy. Všechno to, o čem máme v postní době rozjímat, všechno to veliké a vznešené, čím tato doba pak slavnostně končí, má své kořeny v oné neblahé události, kdy první lidé dali před Otcem přednost úkladnému vrahu. Je to skutečnost, kte-

rá dává základní smysl světu, dějinám a náboženství a pro každého opravdu věřícího člověka představuje nezbytné kritérium pro realistické stanovení všech hodnot. Otcova velmi moudrá, realistická a sugestivní slova připomínají člověku neodvratnou skutečnost, že nejen on sám, ale i všechno to, po čem se tak pachtí a na čem často tak lpí, se změní v hromádku prachu.

I když tento Hospodinův závažný výrok od dnešních kněží neslyšíme, nic nám nebrání, abychom se k němu sami vrátili a našli si nějaký vhodný způsob, jak si ho po celou postní dobu opakovat, až si zvykneme mít trvale před očima: *Jsem prach a v prach se vracím*. Takové krátké zamyšlení představuje něco jako bleskové exercicie, které vedou k závažné sebereflexi ve světle nevyhnutelných

Dokončení na str. 2. dole

Mons. Jan Vokál. Foto: TS ČBK

Mons. Jan Vokál jmenován 25. biskupem královéhradeckým

Jeho Svatost papež Benedikt XVI. jmenoval ve čtvrtek 3. března 2011 Mons. Jana Vokála 25. biskupem královéhradeckým.

Biskupství královéhradecké prožilo tuto událost při slavnostním shromáždění v kapli biskupství, kdy jméno nového biskupa oznámil Mons. Josef Kajnek, administrátor diecéze. Městu Hradci Králové zprávu zvěstovaly zvony na Bílé věži a katedrále Svatého Ducha, včetně mohutného zvonu sv. Augustina.

Mons. Jan Vokál přijme biskupské svěcení z rukou Tarsicia kardinála Bertoneho SDB, vatikánského státního sekretáře, v sobotu 7. května 2011 v 16.30 hod. v bazilice sv. Petra ve Vatikánu (u oltáře Katedry). Slavnostní intronizace, při níž se ujme úřadu diecézního biskupa, se uskuteční v sobotu 14. května 2011 v 15.00 hod. v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové.

Mons. Jan Vokál (*1958, Hlinsko v Čechách) pracuje od roku 1991 na Sekci pro obecné záležitosti Státního sekretariátu ve Vatikánu. Do čela královéhradecké diecéze nastoupí po Mons. Dominiku Dukovi OP, který byl 13. února 2010 jmenován arcibiskupem pražským. Po dobu sedisvakance (uprázdnění biskupského stolce) je diecéze přechodně spravována administrátorem diecéze Mons. Josefem Kajnekem, pomocným biskupem královéhradeckým – tento stav potrvá až do převzetí úřadu nově jmenovaným sídelním biskupem.

Biskupství královéhradecké

Slavnostní shromáždění v kapli biskupství při příležitosti jmenování nového biskupa
Foto: Biskupství královéhradecké/Luděk Bárta, IKD

Svatý stolec brání manželství a rodinný život před komisí OSN

Delegace Svatého stolce bránila manželství a rodinný život a odsoudila diskriminaci žen během 28. schůze Ekonomické a sociální komise OSN na téma postavení žen. „Hodnoty zakořeněné v přirozeném zákoně společném pro lidstvo hrají klíčovou roli při náležitém vzdělání lidských osob,“ řekla členka delegace Jane Adolpheová, profesorka na Právnické škole Ave Maria. „Primární vzdělávání se má soustředit na základní dovednosti a musí plně respektovat prvořadou roli rodičů ve vztahu k jejich dětem, zvláště, třebaže ne výlučně, v oblasti lidské sexuality.“ „Násilí a nespravedlivá diskriminace dívek nemohou být nikdy tolerovány,“ dodala. „Proto musí všechny státy uzákonit a prosadit legislativu, která chrání dívky před všemi formami násilí a vykořisťování už od početí, včetně umělého potratu, zvláště výběrového vzhledem k pohlaví.“

Adolpheová dále řekla, že opravdový pokrok pro ženy vyžaduje, aby práce byla strukturována tak, aby ženy nemusely platit za kariérní postup opuštěním toho, co je pro ně specifické, a na úkor rodiny, v níž mají ženy a matky nezastupitelnou úlohu. Jak správně poukazují zakládající listiny OSN, rodina, založená na manželství mezi mužem a ženou, je přirozenou a základní sociologickou jednotkou společnosti a má být chráněna společností a státem. Z tohoto důvodu musejí být podporovány ženy, které zvolily manželství, stejně jako jejich manželé a děti. Legislativa ohledně manželství má chránit rodinu, která je nezbytná pro zachování a vzestup lidského společenství.

CatholicCulture.org

Dokončení ze str. 1

eschatologických skutečností a vnukají nám i bezprostřední praktické rady. Upozorňují: „Jsi jen slabý, křehký, k hříchu velmi náchylný tvor, proto tak, jak se vyhýbáš kluzké cestě, vyhýbej se příležitosti ke zlému.“ A dále: „Ve chvíli, kdy se nenaděješ, můžeš se ocitnout tváří v tvář smrti, na které závisí tvoje nekonečná budoucnost.“ Zvyknout si v tomto světě hodnotit všechny věci a dělat všechna rozhodnutí znamená získat neocenitelný kompas pro celý další život.

*Lubomír Štula
redaktor týdeníku Světlo*

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Zemřel Mons. Oto Mádr

Ve věku 94 let zemřel v neděli 27. února přední český teolog Mons. Oto Mádr, kanovník Vyšehradské kapituly a šéfredaktor *Teologických listů*. Poslední rozloučení se konalo v sobotu 5. března 2011 v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha.

Oto Mádr se narodil v Praze 15. února 1917. V roce 1942 byl vysvěcen na kněze. Na Gregoriánské univerzitě v Římě získal doktorát z morální teologie. V roce 1951 byl za činnost v katolickém hnutí vysokoškolských studentů zatčen a odsouzen za velezradu a špionáž nejprve k trestu smrti, který mu byl potom změněn na doživotí. Po podmínečném propuštění v roce 1966 pracoval jako sanitář v nemocnici a správce muzejního depozitáře. Rehabilitován byl v roce 1969 a nastoupil na teologickou fakultu. Zakrátko byl ale z rozhodnutí normalizačních státních orgánů z fakulty opět propuštěn. V roce 1975 byla zrušena jeho soudní rehabilitace a původní rozsudek potvrzen se sníženou vazbou. O tři roky později mu byl odebrán tzv. „státní souhlas k výkonu duchovenské služby“ a až do roku 1989 pracoval jako významný organizátor katolického samizdatu. Pracoval také na překladu všech dokumentů 2. vatikánského koncilu. Vydával a redigoval *Teologické texty*, knižní edici *Duch a život*, publicistickou sérii *Orientace* a několik časopisů. Vedl tajné teologické přednášky a zajišťoval bytové přednášky zahraničních teologů a filozofů. Po roce 1989 byl mimo jiné členem rady České křesťanské akademie Praha a členem kuratoria Evropské společnosti katolických teologů.

„Nejen autoři církevních dějin, ale všichni historici, pokud budou psát o 20. století a dějinách vlády totality v naší zemi, nebudou moci vynechat jméno ThDr. Oty Mádra,“ říká pražský arcibiskup Dominik Duka.

RaVat

Kritika memoranda německých teologů

Studenti teologie a mladí absolventi německojazyčných teologických fakult oponují memorandu německých profesorů teologie, které bylo publikováno před měsícem a vznáší požadavky, jež odporují učení i autoritě Církve. Iniciativa mladých teologů vyšla z Vídeňské univerzity a nazývá se *Memorandum plus svoboda*. Studenti v něm vyjadřují své rozčarování nad pomýlenou analýzou poměrů, jak ji podali zmínění teologové. Konstatovali, že v memorandu profesorů nenalezli Církev, kterou denně vidí a žijí, stejně tak jako tam chybí vyjádření jejich postoje k Ježíši Kristu. Vatikánskému rozhlasu řekla jedna z vídeňských iniciátorek, že studenti svojí iniciativou chtějí zabránit vytváření mylného mediálního dojmu, že zmíněné memorandum teologů je reprezentativní pro celou teologii německé jazykové oblasti. Studentské memorandum není jediná kritická reakce Božího lidu na memorandum profesorů teologie. Na internetu je přístupná také německá petice nazvaná *Pro ecclesia*, kterou podepsalo už více než 12 tisíc katolických duchovních a laiků.

RaVat

Poselství prefekta Kongregace pro klérus

Pokud se neobrátime, bude nás stále méně, píše ve svém prvním postním poselství ke kněžím nový prefekt Kongregace pro klérus, kard. Mauro Piacenza. Obrácení znamená pro kněze především lepší přizpůsobení vlastního života tomu, co každý den hlásají věřícím tak, aby se z nich stávalo „živé evangelium“, které všichni mohou vyčíst a přijmout. Dechristianizovaný svět potřebuje novou evangelizaci, ta ovšem vyžaduje také „nové“ kněze. Novost spočívá především v hluboké obnově srdce po vzoru lásky srdce Ježíšova, zdůrazňuje kardinál. Upozorňuje také, že pouze kněží, kteří sami prožívají skutečné obrácení, jsou schopni inspirovat další.

RaVat

SLOVO KNĚZE

Pochod pro život. Konal se letos již v Paříži a ve Washingtonu D. C. a bude i v dalších zemích, kde není ústavou zaručeno základní právo na život všem lidem. Koná se také v Praze v sobotu, která je blízka slavnosti Zvěstování Páně, což je den modliteb za úctu k počatému lidskému životu a za nenarozené děti.

Hlavním motivem Pochodu pro život je fakt prolomení přirozeného zákona v pozitivním právu, a to ve vážné věci. Lidé různého věku, stavu a vyznání vnímají, že je pošlapáváno první lidské právo a že jsou ve městech, kde žijí, legálně zabíjeni nevinní lidé. Toto společenské zlo trvá již dlouho a společnost mu uvykla. Účastníci pochodu pro život se stávají hlasem těchto nenarozených dětí, které jsou bezbranné, neumí mluvit a přirozeně chtějí žít.

Zároveň však myslíme i na ženy – nastávající maminky v těžkých situacích a na ženy, které jsou potratem zraněné. Kvůli interrupčnímu zákonu, jenž potraty legalizuje, bývají ženy v křehkém stavu těhotenství k potratu přímo či nepřímo nucené od svého okolí. Nastávající matku nabádají k potratu často ti, kdo měli být její oporou, na jejichž pomoc spolehal. Co na tom, že nucen k potratu je u nás trestně. Kdo na to dbá? Kde není žalobce, není soudce.

Pochod pro život v Praze nemá charakter demonstrace, ale spíše kajícího procesí. Neseme bílé kříže, modlíme se růženec anebo kráčíme v tichu. To proto, že sociální zlo potratu je již tak rozšířené a prorostlé, že není v pouhých lidských silách ho zdolat. Obrácíme se s důvěrou k Pánu, aby nám odpustil, aby nám pomohl na přímluvu své Matky. Ježíš, který říká: „Nechte maličké přicházet ke mně“, anebo „Cokoli jste učinili pro toho nejmenšího...“, ten se může dotknout srdcí matek, otců, lékařů, učitelů, politiků a nás všech, a způsobit, že se věci začnou obracet k lepšímu. Pochod začíná 26. března ve 14 hod. u kostela sv. Jiljí po Mši svaté. Modlete se s námi, anebo přijďte také.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

ŘÍKAL MI, ŽE HO DŘÍVE ČI POZDĚJI ZABIJÍ

Rozhovor s bratrem zavražděného pákistánského ministra Šáhbáze Bhattího

Náboženský fanatismus má na svém kontě další oběť. Ve středu 2. března byl zavražděn pákistánský ministr pro náboženské menšiny Šáhbáz Bhattí, jenž se snažil změnit kontroverzní pákistánský zákon o rouhání. Přinášíme rozhovor s jeho bratrem.

Šáhbáz Bhattí. Foto: bosnewslife.com

Budu pokračovat v následování principů, kterým věřím. Nadále budu mluvit za ty, kdo žádný hlas nemají. Nebudu se bát kvůli těmto hrozbám, protože následuji Ježíše Krista, který za nás dal svůj život. Jakožto následovník Krista mám za úkol mluvit za ty, kdo za sebe mluvit nemohou. (Šáhbáz Bhattí)

„To je osud prokletých, nevěřících křesťanů. S Alláhovým požehnáním pošlou mudžahedíni každého z vás do pekla.“ – To jsou slova, která islámští bojovníci zanechali na místě vraždy pákistánského ministra pro náboženské menšiny. Dvaadvacetiletý katolík Šáhbáz Bhattí zemřel ve středu 2. března. Útočníci zastavili jeho vůz, vytáhli ho ven a dvě minuty stříleli do jeho těla série z automatické zbraně. V poznámce zanechané na místě vraždy naznačují, že ministr zemřel pro svou víru a za úsilí o reformu zákona o rouhání. Byl jediným křesťanem v pákistánské vládě. V září loňského roku jej přijal Benedikt XVI.

Za přísných bezpečnostních opatření pak 4. března proběhl v Pákistánu jeho pohřeb. Ceremonie v katolickém kostele Naší Paní z Fatimy, kde probíhaly pohřební obřady, se účastnily tisíce křesťanů, náboženští představitelé, diplomaté i zástupci vlády, v čele s premiérem Yusufem Raza Gilanim. Odtud byla rakev převezena helikoptérou do Bhattího rodné vesnice Khushpur v provincii Paňdžáb. Vražda pákistánského ministra pro náboženské menšiny vyvolala vlnu protestů. Premiér Gilani a dva další členové vlády hrozí demisí na protest proti brutální vraždě. V Pákistánu byl vyhlášen třídení státní smutek. Místní episkopát uzavřel všechny církve spravované instituce, včetně škol. Ke katolíkům se připojila také anglikánská komunita. Na mnoha místech křesťané organizovali modlitební bdění a pochody solidarity, kterých se účastnili také vyznavači jiných náboženství. Společná deklarace katolické církve a protestantských církví Pákistánu připomíná Bhattího jako „státníka usilujícího o mezináboženskou harmonii“ a upozorňuje, že pokud vraždy demokratů a liberálů, kteří prosazují svobodu svědomí,

nebudou zastaveny, extrémisti a fanatici budou legitimizováni k převzetí vlády.

Krátce před odletem do Pákistánu zastihl redaktor Vatikánského rozhlasu Amedeo Lomonaco Paula Bhattího, bratra zavražděného ministra, který působí jako chirurg v Itálii, a požádal ho o rozhovor.

Co zakoušíte při odletu do Pákistánu?

Odjíždím do Pákistánu, kde na mě čekají s pohřbem. Nevím, co říct, jsem opravdu otřesen tím, co se stalo. Na druhou stranu – všichni to čekali. Bratr totiž na svou ochranu nikdy příliš nedbal, vždy se nasazoval pro druhé, zvláště pro nejchudší. Můj bratr bojoval za práva křesťanů a všech utlačovaných menšin v Pákistánu. Zvláště bojoval proti zákonu o rouhání... Podařilo se mu dokonce získat mezinárodní konsensus, ze Spojených Států, z Vatikánu a z mnoha dalších západních zemí. Díky tomu se lokální vládě téměř podařilo představit novelu zákona v parlamentu. Pak tu byl případ Asie Bibi, ženy pocházející z velmi chudé vrstvy společnosti, odsouzené k smrti na základě tohoto zákona. Můj bratr opravdu velmi bojoval, spolu s guvernérem Paňdžábu, který byl zavražděn před měsícem.

Můžete připomenout, jaký byl váš bratr a vaše rodina, kde se vám dostalo náboženské výchovy?

Pocházíme z katolické rodiny, která žije v katolické vesnici jménem Khushpur. Dostali jsme katolickou výchovu. Můj bratr vystudoval práva a pak pokračoval v kurzu mezinárodních vztahů. Politikou se začal zabývat ve chvíli, kdy nespravedlnosti, k nimž v Pákistánu docházelo, začaly být zřejmé. První etapou byl návrh odlišných občanských průkazů pro křesťany a muslimy. Byl tenkrát velmi mladý, bylo mu asi 23 let... Zahájil

protesty a stál v čele řady manifestací. Nakonec se podařilo dokonce změnit návrh vlády, a tehdy se začal angažovat proti všem nespravedlnostem. Nejde tady jen o Asii Bibi, už v minulosti bojoval za jiné lidi odsouzené na základě zákona o rouhání.

Co lze v Pákistánu očekávat po vraždě vašeho bratra?

Myslím, že to může být okamžik reflexe pro Pákistánce – telefonovala mi řada pákistánských muslimských přátel, kteří odsuzují vraždu a nesouhlasí s diskriminací –, ale i pro Západ. Je nutné podpořit reflexi v duchu dialogu s těmi zeměmi, které mají zákon o rouhání, aby byl tento zákon zrušen. Něco se musí stát, na mezinárodní úrovni, aby tento boj pokračoval. Když nyní vidíme cíle a také oběť mého bratra, doufám, že ho lidé budou následovat.

Kdo podle vás stojí za touto vraždou, Tálibán či jiné extrémistické skupiny?

Nevím. Slyšel jsem, že místní tálibánci z Paňdžábu nechali na místě nějaké letá-

Pohřeb Šáhbáze Bhattiho v jeho rodné vesnici Khushpur. Foto: allaboutpakistan.wordpress.com

ky a přihlásili se k odpovědnosti za vraždu. Když jsem však byl minulý měsíc v Pákistánu, říkal mi bratr, že dostal mnoho výhrůžek a že ho asi dříve nebo později zavraždí. Řekl jsem mu: pojeď na pár měsíců na Západ, než se tady vody trochu uklidní. A on mi odpověděl, že pokud by se vody uklidnily, utišilo by se všechno a nikdo by věc nehájil dál. Proto nechtěl odejít.

O co byste chtěl požádat univerzální církev, všechny věřící, všechny křesťany, všechny katolíky?

Můj bratr byl křesťanem z přesvědčení. Praktikoval svou víru. Kdo je věřící, kdo má pevnou víru, věří v sílu modlitby: na tu spoléhám a jsem přesvědčen, že slouží k dobrému.

Přeložila Johana Bronková, Ph.D.
Radio Vaticana

ASSISI. MEZI SKYLLOU A CHARYBDU

„Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést.“ (Jan 10,16)

Rozhodnutí Benedikta XVI. pozvat po vzoru Jana Pavla II. do Assisi představitele různých náboženství, aby společně manifestovali svou vůli po mírumilovném soužití, vyvolalo rozporuplné reakce. Dnes možná ještě více než před 25 lety, protože tehdy byl mezi těmi, kteří nad tímto nápadem nejásali, právě nynější papež a tehdejší kardinál Joseph Ratzinger. Setkání v Assisi se nezúčastnil a přijel až na to druhé v roce 2002. Prý až na osobní pozvání Jana Pavla II.

Setkání pořádané jako odpověď na 11. září 2001 se však už nekonalo v bazilice jako poprvé, ale na nádvoří před ní. Došlo tedy k určité změně jeho scénáře. Místa křesťanského kultu také nebyla propůjčena jiným náboženstvím, jak se to, byť ojediněle, stalo v oněch řij-

nových dnech roku 1986, samozřejmě bez vědomí místního biskupa i papeže.

Problematičnost mezináboženské manifestace je tedy zřejmá. Důkladně ji roku 2003 analyzoval tehdejší prefekt Kongregace pro nauku víry kard. Ratzinger, v knize *Víra, pravda, tolerance; křesťanství a světová náboženství*, kde formuloval nutné a postačující podmínky takových akcí. Mají být mimořádnou událostí za mimořádných okolností a má je provázet důkladné vysvětlení jejich významu, aby nemohly být pokládány za výraz náboženského relativismu. To bylo ostatně splněno už v roce 1986, jak je zřejmé z tehdejší promluvy Jana Pavla II.

Skutečný smysl papežovy mezináboženské iniciativy však stále zůstává poněkud v ústraní či spíše zaniká v protiklad-

né a nevyvážené vřavě ohlasů. Na jedné straně je slyšet samolibé jásání liberálního relativismu, na druhé zní s nemenší úporností, ale bez mediální podpory, sveřepá kritika papeže z řad tradicionalistů.

Třebaže kard. Ratzinger už dříve jasně vysvětlil, že mezináboženské setkání není společnou modlitbou, a už vůbec ne společnou bohoslužbou, dochází čas od času s odkazem na Assisi ještě k určitým výstřelkům, které jako by dávaly za pravdu tradicionalistickým kritikám, např. vystoupení dalajlámy v rámci katolické bohoslužby. Takové kroky zbytečně jítí emoce a vyvolávají mezi věřícími pochopitelný nesoulad.

Na takových výstřelcích je však také vidět, že liberálně relativizující a defenzivně tradicionalistické proudy se v ur-

čítém smyslu potřebují, aby mohly hájit vlastní identitu poukazováním na hereze těch druhých. Ve skutečnosti jsou totiž oba tyto proudy na šířku s autoritou živého učitelského úřadu, tedy s přítomností Krista v dnešní Církvi.

Že se tato animozita váže k Druhému vatikánskému koncilu, je známo. Zdůrazňuje se, že koncil byl převážně pastorační, ale opomíjí se přitom, že mezináboženské kontakty, jakož i ekumenismus jsou právě tomuto účelu podřízeny. Církevní pastorační není divadlem pro tento svět, ale má transcendentní smysl a neměnný věroučný základ; je Božím dílem spásy lidských duší.

K opravdovému docenění papežovy pastorační iniciativy je proto třeba

vzít na vědomí, že jsou to představitelé různých náboženství, kteří odpovídají na podnět Kristova náměstka, nikoli naopak. Oni přicházejí na pozvání zástupce jediného Spasitele světa a tím do jisté míry uznávají i jeho autoritu. Jde sice jen o jakousi přirozenou sympatii, nikoli o souhlas víry, ale ta je ve vztahu ke Kristovu náměstku, byť právě neučí *ex cathedra*, také pozitivní a pastoračně konstruktivní.

Klíčem papežovy mezináboženské iniciativy je tedy samotný Kristus. Ve světě, kde se stále více šíří sekularizované mesiášství, stavějící na přezíravosti vůči pravdě a na propagaci bludů, jde o mírný, ale pevný prorocký důraz. „Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést“ (Jan 10,16). A Benedikt

XVI. letos na Nový rok v souvislosti s Assiským setkáním řekl: „Kdo je na cestě k Bohu, nemůže nepředávat pokoj, a kdo vytváří pokoj, nemůže se nepřibližovat k Bohu.“

Papežova iniciativa je tedy jedním z krůčků na evangelní, zlaté střední cestě mezi relativistickým irénismem a fundamentalistickým střetem civilizací, mezi dvěma „dějinnými nutnostmi“ sociálně etablovaných lží.

P. Milan Glaser SJ

P. Milan Glaser SJ,
vedoucí české sekce
Vatikánského rozhlasu

PRÁVO NA NÁBOŽENSKOU SVOBODU

„Skutečný pokoj je třeba vytvářet obranou náboženské svobody.“ (Benedikt XVI.)

Odchýlila se katolická církev od své nauky v otázce práva na náboženskou svobodu?

Ve vícero souvislostech se dnes hovoří o právu na náboženskou svobodu. V západním světě je považováno za jedno z nejdůležitějších přirozených práv, vyjadřujících lidskou důstojnost. Vnímáme ohrožení tohoto práva ze strany postupující ideologie laicismu v Evropské unii. Jsme svědky masivního a mnohdy krvavého porušování náboženské svobody v mnoha zemích světa. V neposlední řadě je právo na náboženskou svobodu jednou z věcí, na kterou poukazují některé členové Bratrstva sv. Pia X. jako na věc nepatřičnou, neboť se v ní katolická církev údajně odchýlila od své nauky. Rád bych svým článkem přispěl k vyjasnění tohoto naposled zmíněného sporu.

Syllabus Pia IX.

Blahoslavený papež Pius IX. vydal 8. prosince 1864 tzv. *Syllabus*, což je soubor omylů tehdejší doby. Osmdesát vět uvedených v *Syllabu* bylo již dříve v různých alokucích, encyklikách a listech bl. Pia IX. odmítnuto coby bludných.

Práva na náboženskou svobodu se týkají následující 3 věty ze zmíněného *Syllabu*:

15. Každý člověk může svobodně přijmout a vyznávat náboženství, které svým lidským rozumem uzná za pravé a pravdivé.

77. V této dnešní době již není vhodné považovat katolické náboženství za jediné státní náboženství, a tak vyloučit všechny ostatní kulty.

78. Proto je chvályhodné, že v některých zemích katolického jména bylo zákonem zajištěno, aby přistěhovalci směli veřejně vykonávat jakýkoli vlastní kult.

Deklarace *Dignitatis humanae*

Druhý vatikánský koncil přijal 7. prosince 1965 Deklaraci o náboženské svobodě *Dignitatis humanae*. Klíčová formulace koncilu se nachází ve 2. článku Deklarace:

„Tento vatikánský sněm prohlašuje, že lidská osoba má právo na náboženskou svobodu. Tato svoboda záleží v tom, že všichni lidé musí být prosti nátlaku jak ze strany jednotlivců, tak ze strany společen-

ských skupin a jakékoli lidské moci, takže nikdo ani nesmí být donucován jednat v oblasti náboženství proti svému svědomí, ani mu nesmí být zabráněno jednat podle svého svědomí soukromě i veřejně, buď sám, nebo spolu s jinými, v náležitých mezích. Mimoto koncil prohlašuje, že právo na náboženskou svobodu je skutečně založeno na důstojnosti lidské osoby, jak nám ji dává poznat i zjevené Boží slovo i sám rozum. Toto právo lidské osoby na náboženskou svobodu má být uznáno v právním uspořádání společnosti tak, aby se stalo občanským právem... Právo na tuto svobodu patří i těm, kdo neplní povinnost hledat pravdu a přidržet se jí. Jejím uplatňování se nesmí bránit, pokud se zachovává spravedlivý veřejný řád.“

Co s rozporem?

Spatřuje-li věřící katolík v obou vyhlášených magisteria rozpor, mělo by ho to, domnívám se, vést k následující úvaze: Buď je ten rozpor skutečný, a pak se nejedná o Bohem zjevený, a tudíž neměnný článek

víry, ale o dobově podmíněnou, a tudíž měnitelnou směrnicí Církve, anebo je ten rozpor jen zdánlivý, daný například nedostatečně rozlišenými pojmy.

Pro úplnost bychom ještě měli připustit možnost, že se jedna strana v něčem mylí. To proto, že ani *Syllabus* bl. Pia IX., ani Deklarace *Dignitatis humanae* II. vatikánského koncilu nebyly vyhlášeny tak slavnostním způsobem, aby si nárokovaly neomylnost a závaznost pro katolickou víru ve všech svých tvrzeních. Domnívám se však, že v případě otázky práva na náboženskou svobodu se nemusíme k tomuto krajnímu řešení uchýlovat.

Pokusme se raději vyjádřit pozitivně tehdejší postoj bl. Pia IX. Jsou-li výše uvedené věty *Syllabu* mylné, pak by jejich opak měl být pravdivý:

1. Některý člověk nemůže svobodně přijmout a vyznávat náboženství, které svým rozumem uzná za pravé a pravdivé.

2. V této dnešní době je stále vhodné považovat katolické náboženství za jediné státní náboženství, a tak vyloučit všechny ostatní kultury.

3. Není chvályhodné, že v některých zemích katolického jména bylo zákonem zajištěno, aby přistěhovalci směli veřejně vykonávat jakýkoli vlastní kult.

Právo bytostné a právo morální

Pokud jde o větu č. 1 a vlastně o jádro problému práva na náboženskou svobodu, domnívám se, že je třeba rozlišovat právo na svobodnou volbu v rovině bytí a právo na svobodnou volbu v rovině mravní. Bytostná svoboda znamená, že nás Bůh skutečně stvořil jako autonomní bytosti. Existenčně na něm závisíme, ale se svou svobodou může člověk naložit jakkoli, dokonce ji použít i proti Bohu. O tom vypovídají celé dějiny lidských selhání počínaje prvotním hříchem. V citovaném 2. článku *Dignitatis humanae* jde právě o toto bytostné právo na svobodnou volbu ve věci náboženství. Jestliže nám sám Bůh tuto možnost volby ponechává, kdo by si mohl dovolit ji člověku nepřiznat?

A pak je tu právo na svobodnou volbu ve smyslu mravním, které znamená, že mohu svobodně volit jen to, co je pravdivé a dobré. Toto právo je spojeno i s morální povinností hledat pravdu a podle poznané pravdy žít. Myslím, že tuto

mravní svobodu má na mysli bl. Pius IX. v 1. větě, jež je směřována ke katolickým věřícím. Katolík, který od Pána obdržel a přijal milost víry, je mravně zavázán, tj. má morální právo se této víry držet a morální povinnost neodpadnout k jinému křesťanskému vyznání nebo dokonce k jinému náboženství. V Deklaraci *Dignitatis humanae* je tato mravní povinnost vyjádřena v 1. článku: „...Všichni lidé pak mají mravní povinnost hledat pravdu, především o Bohu a o jeho Církvi, a poznanou pravdu přijmout a zachovávat...“, a také ve 2. článku: „...Všichni lidé, protože jsou osoby, jsou v souladu se svou

Právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství tvoří spolu s právem na život základní jádro přirozených lidských práv.

důstojností pobádání vlastní přirozenosti a zároveň i mravně hledat pravdu, především náboženskou. Jsou též zavázáni přidržet se poznané pravdy a podle jejích požadavků zařídit celý svůj život. Lidé však nemohou splnit tuto povinnost způsobem přiměřeným své přirozenosti, nemají-li psychologickou svobodu a nejsou-li zároveň prosti vnějšího útlaku...“

Abych ilustroval výše řečené na příkladu: Adam a Eva měli bytostné právo volit cokoli včetně zakázaného ovoce (což žel Bohu učinili) a zároveň měli morální právo jíst ze všech stromů v zahradě, kromě toho jediného. V *Syllabu* jde tedy o náboženskou svobodu ve smyslu mravním, zatímco Deklarace vyhláší právo na náboženskou svobodu ve smyslu bytostném. Proto se spor nekoná.

Dobové okolnosti

Mám za to, že 2. a 3. věta odvozená ze *Syllabu*, v nichž se hovoří o tradičně katolických zemích, jsou dobově a církevně-politicky podmíněné. Neznám všechny okolnosti a souvislosti tehdejší doby, ale věřím, že když bl. Pius IX. *Syllabus* vyhlásil, bylo to pro spásu lidí lepší a bylo správné se tím řídit. Stejně tak věřím, že dnes po dvou světových válkách, po zkušenostech s mnoha typy totalit a v době

narůstajícího islámského fundamentalismu na jedné straně a sekulárního laicismu na straně druhé je pro spásu lidí lepší a je správné přijmout požadavek Deklarace: „Právo lidské osoby na náboženskou svobodu má být uznáno v právním uspořádání společnosti tak, aby se stalo občanským právem.“

I zde však také můžeme zahlédnout jistou shodu mezi *Syllabem* a Deklarací.

Bl. Pius IX. píše o všech resp. jakýchkoli náboženských kultech stojících vně katolického náboženství. Mezi těmito kultury jsou zajisté i kultury destruktivní, které pošlapávají přirozená práva svých členů a mohou ohrožovat i přirozená práva ostatních lidí ve společnosti. Veřejnému působení a šíření takovýchto kultů je třeba v zájmu bezpečnosti a uchování lidské důstojnosti přiměřenými prostředky čelit. Kult, který omezuje přirozená práva člověka, musí být sám omezen popř. vyloučen.

Deklarace *Dignitatis humanae* vyjadřuje tentýž požadavek, když pro náboženské jednání stanovuje omezující podmínky „v náležitých mezích“ či „pokud se zachovává spravedlivý veřejný řád“. Konkrétněji upřesňuje meze náboženské svobody v článku 7.

Náboženská svoboda, cesta k míru

Pro Svatého otce Benedikta XVI. je přirozené právo na náboženskou svobodu jedním z důležitých témat posledních měsíců. Vidí, jak je ohrožováno, jak ze strany fanatismu náboženského, tak ze strany fanatismu protináboženského. Svůj novoroční list nazval: *Náboženská svoboda – cesta k míru* a v novoročním projevu k členům diplomatického sboru při Svatém stolci uvádí: „Skutečný pokoj je třeba vytvářet obranou náboženské svobody.“

Spolu s právem na život tvoří právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství základní jádro přirozených lidských práv. Zajištění těchto základních práv je předpokladem pro integrální rozvoj všech členů společnosti a celé lidské rodiny.

fr. Pavel M. Mayer OP

P. Mgr. Pavel M. Mayer OP, dominikánský kněz, magistr noviců

SUMA PRO NAŠE ČASY

Druhý svazek knihy Benedikta XVI. Ježíš z Nazareta

Foto: lavignadelsignore.blogspot.com

Ty knihy už by si Benedikt XVI. mohl odpustit. Máme snad v Církvi málo krizí, problémů k vyřešení, věcí, kterými by se papež měl zabývat? Všechno se v životě stihnout nedá. Člověk po osmdesátce by to už měl vědět.

Benedikt XVI. se ale nevzdává. Řadu let vedle stovek promluv, homilií a dokumentů píše knihu o Ježíši Nazaretském. Proč mu na tom tak záleží? Myslím, že papež chce doplnit jakousi příručku, vádemékum pro katolíky příštích desetiletí. Josephu Ratzingerovi vděčíme už za *Katechismus katolické církve*, který vznikl pod jeho vedením. Jasný, systematický a vyčerpávající výklad víry pro současného člověka. Stručně řečeno to, co by katolík dnes měl vědět o své víře. *Ježíš Nazaretský* je téměř tímtéž, pouze jinou formou. Je to vyprávění o Ježíši, tak jak to činili evangelisté. Benedikt XVI. ovšem nevytváří nový příběh, nýbrž čte to, co nám bylo evangelisty předáno. Využívá při tom kriticky více než staletého úsilí o vědeckou interpretaci Písma svatého a jeho výsledků. Činí tak ve světle víry Církve, která harmonicky souzní s evan-

geliem. Cílem Benedikta XVI. je poznání skutečného Ježíše, nikoli vytváření nových hypotéz na Jeho téma, které nás od Něho ve skutečnosti oddalují. Jinak řečeno, Joseph Ratzinger čerpá z historicko-kritické metody vše, co je k užítku, aniž by při tom upadal do osidel, která nastražuje nestravitelným exegetům nebo nezaskvěným čtenářům.

Díky tomu mají katolíci v ruce nejen solidní výklad víry Církve v podobě *Katechismu*, ale také nově přečtené Evangelium. Spojením obou dostáváme velmi dobrou výbavu, teologickou sumu pro naši dobu, s níž bezpečně můžeme vykročit do budoucnosti.

Druhý svazek *Ježíše Nazaretského* byl představen minulý čtvrtek ve Vatikánu. Mluví o umučení, smrti a zmrtvýchvstání Krista. Jde tedy o četbu velmi příhodnou pro tento čas, pro dobu postní. První díl, připomeňme, byl věnován Kristovu veřejnému působení. Ve třetím svazku, na kterém papež už pracuje, bude řeč o Ježíšově dětství. Ve srovnání s prvním dílem je pokračování psáno méně náročným jazykem. Pokud tedy snad někdo první díl nedočel, nepro-

kousal se obtížnějšími exegetickými pasážemi, může bez obav sáhnout k dílu druhému. S obtížemi toho druhu se tu nesetká.

Knihy vyšla v sedmi jazycích a v dalších patnácti se objeví v nejbližší době (na český překlad budeme muset počkat do podzimu). Vydavatelé očekávají čtenářský úspěch. V distribuci je už 1 200 000 exemplářů. Na knihu toho druhu je to nicméně stále málo. V listopadu zveřejněný knižní rozhovor s Benediktem XVI. *Světlo světa* měl náklad ještě vyšší.

Nedávno jsem mluvil s profesorem teologie na jedné z papežských univerzit. Během přednášky se zeptal studentů, budoucích kněží, teologů, řeholnic, kdo z nich přečetl *Světlo světa*. V hale bylo na 150 lidí. Rukou se zvedlo, že by se na prstech daly spočítat.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk
pracuje jako redaktor
polské redakce Radia
Vaticana.

Papež nám dal průvodce po Evangeliiích. Bohatě čerpá z výsledků novodobé teologie, ale neupadá do jejích pastí.

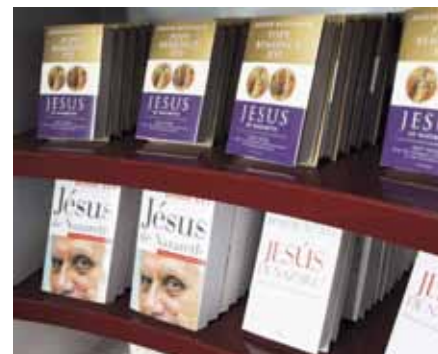

Foto: CNS/Paul Haring

NÁSLEDUJME ANEŽKU, SLUŽEBNICI ŽIVOTA

Homilie P. Petra Piňhy k zahájení Roku svaté Anežky České

Ve středu 2. března 2011 zahájil pražský arcibiskup Dominik Duka OP mši svatou v kostele sv. Františka z Assisi rok svaté Anežky České. Přinášíme vám kázání, které při této mši svaté pronesl P. Petr Piňha.

Dnešek je Anežčiným úmrtním dnem. Klariska Anežka Přemyslovna patří k těm, za které nesloužíme requiem. V její úmrtní den oblékáme bílá roucha, barvu nevinnosti, nevěst, sněhu, barvu výsostného ticha a zářivé radosti. Anežka ovšem 2. března skutečně zemřela a není od věci zamyslet se nad smrtí. Čeho jste se lekli? Smrt patří k životu, ne život ke smrti. Přemýšlet o ní znamená přemýšlet o životě, o jeho zranění a naplnění.

Anežka zemřela za plného vědomí vysílením a hladem. Smrt vstoupila tiše, váhala. Věděla, že tato Přemyslovna má zemřít vzpřímena, jako vstojící umírají stromy. Dlouho již pilovala hladem pevný kmen jejího života. Teď však nevěděla, kam přiložit své nástroje. Kam vetknout čepel srpů, když Anežka neznala polovičitost. Její *ano* neznamenal nějaké *možná, uvidíme*, její *ne* neznamenal *občas ano*. *Ano* bylo *ano*, *ne* bylo *ne* a její sliby byly míněny bezpodmínečně a navždy. Co měla smrt uchopit a strhnout? Tvář byla bez masky a bez příkras. Hledala nějaké místo vypjaté, a proto zeslabené shrbením či pokroucením. Nenalezla. Nebyla nezkušená a poznala, že její útok je zbytečný a není co zbourat. Život už byl plně proměněn. Jejím úkolem tu bylo jen označit Bohem určený okamžik. Jako když dítě hopká přes švihadlo, tak lehce se Anežka přenesla přes hranici pozemského a věčného žití. Už dávno to pro ni nebyl vážný předěl. Sestry na stráži lásky u jejího lůžka se na okamžik rozestoupily a smrt vyšla. Odvedla své řemeslo, neodnášela si nic. Co bylo prožito, vzít nemohla, co bylo dávno rozdáno, už tu nebylo. Nebylo tu nic, Anežka už skoro ani tělo neměla. Měla smrt uchvátit světlo? Anežčino světlo? To patří sestřím a českému království. Smrti – kde je tvůj osten?

Těmito příměry jsme vyčerpali výklad první části dnešního evangelia. Podívejme

se na jeho druhou část a položme si otázku, jak je to s námi. (Při mši svaté se četlo evangelium Mt 25,31–46; pozn. red.)

Kéž bychom byli jen jako malé děti, které si dají na hlavu ručník a myslí, že je nevidíme, protože přestanou vidět nás. Kéž by! Naše společnost nechce vidět smrt. Přitom je smrtí zcela ovládána.

Mikuláš Puchner: Svatá Anežka ošetřuje chorého (1482)
Foto: TS ČBK

Naše požívačná společnost oddaně slouží smrti, protože sloužit životu je nám zatěžko. Pokrytci! Říkáte *Nejsme jako naši dědové a otcové, kteří zabíjeli z nenávislosti ve válkách a ve věznicích. My jsme humanističtí a dbáme o politickou korektnost, aby se něco takového nemohlo dít*. Pokrytci! Zabijíte z pohodlí a ze soucitu. Počaté dítě by vám komplikovalo plány. Proč by se starý člověk měl trápit? V politické korektnosti zavíráte oči před vlnou zla a ochranou míru chystáte nové Mnichovy, Únory a všechno, co pak přijde. Běda vám. Co odpovíte, až vám Boží soudce řekne *Chtěl jsem se narodit, zabránili jste mi, toužil jsem spatřit ještě jedno svítání, milosrdnou injekcí jste mi znemožnili*

procitnout. Víím, co řeknete. Nic takového v evangeliu není. Ani nejohrovenější advokát, který dovedl pokroutit kdekjaký zákon ve váš prospěch, vám nepomůže. *Nezabiješ* je vytesáno už na deskách Mojžíšových. Žádné průtahy, žádná odvolání ani do Brna, ani do Haagu, ani do Štrasburku neodvrátí od vás Boží soud. A bude nám hůř než těm, o nichž jsme četli, protože ti se alespoň divili. My však z odporného zločinu děláme laskavou službu. Proč to děláme? Protože se panicky bojíme smrti. Říkáme smrti: „Jak hořká jsi.“ Úměrně tomu, jak sladký chceme život. „Smrti, jak těžká jsi.“ Tak, jak lehký chceme mít život. Vsadili jsme na požitky, slávu, majetek. To všechno vám smrt vyrve. A proč k tomu nutně dochází? Protože život takto pojatý nedává smysl. Bylo by pro vás dobré, aby beze stopy zmizel. Jenže život nelze zničit, ani největším milovníkům smrti se to nepodaří. A tak ustrnete ve svém nesmyslu. Bude vás ohlodávat závist. Uvidíte zpívající anděly, ale slyšet budete cynický výsměch ďábla, budete cítit vůni hostiny, ale neokusíte ani sousto, protože jste na stůl života nepoložili žádný obětní dar.

Vypráví se, že sestra Anežka vícekrát poklekla před druhou sestrou a prosila, aby prominula, že jí pravdu neřekla laskavěji. I já vás o to prosím. Až se teď posilníme při obětní hostině Páně, vyjdeme statečně do noci, která tísní celou Evropu, a pokusme se navracet lidem ztracený smysl života, povzbudit každého, kdo se statečně brání beznaději. Stopy Anežčiny ať vás vedou, její štedrá dlaň ať vás chrání.

P. Petr Piňha
převzato z TS ČBK

P. Prof. PhDr. Petr Piňha, CSc., katolický kněz, bohemista a lingvista

„SEČETL JSEM A ZVÁŽIL...“

Proběhl pátý ročník festivalu Mene Tekel

Z výstavy Hora křížů v Karolinu
Foto: www.menetekel.cz

Už popáté se konal týdenní festival *Mene tekel*, věnovaný vzpomínkám na komunistické časy a utrpení, jež přinesly mnoha lidem. Letošní téma festivalu znělo: „Reflexe totality v umění a vzdělávání“ a bylo nahlíženo pohledem historiků, umělců a pedagogů. Na festival bylo napojeno několik koncertů.

V Křížové chodbě Karolina bylo v pondělí otevřeno několik výstav, mj. výstava studentských návrhů na důstojné využití věznic v Uherském Hradišti, jednom z nejkřutějších žalářů po únoru 1948. Byly prezentovány filmy z cyklů „Příběhy železné opony“ a „Přísně tajné vraždy“. Tento den byl věnován boji za svobodu na Litvě, který přiblížila také výstava Hora křížů.

V úterý se konala mezinárodní konference na téma „Reflexe totality v umění a vzdělávání“.

Středa a čtvrtek byly dny Maďarska, resp. Polska. Oba tyto dny dopoledne běžel program určený školám. Páteční program připravilo sdružení „Dcery padesátých let“: několik z nich vyprávělo o svých uvězněných otcích.

Skvělý sobotní program připravili studenti právnické fakulty UK, kteří pre-

zentovali proces s Dagmar Šimkovou, jež strávila v komunistických kriminálech 14 let. Nebyla to dramatizace, ale prostá rekonstrukce: o to byla silnější. Konala se v porotní síni Vrchního soudu, a ten byl dočista nabitý – přizemí i balkón.

A to je na festivalech *Mene tekel* patrně nejpodstatnější: výrazná účast mládeže a studentů. Mladí lidé, kteří už mnohdy nepamatují ani normalizaci, mají o padesátá léta skutečný zájem. Pro nás pamětníky je to velmi povzbuzující, protože tato generace nám skutečně naslouchá.

Michaela Freiová

Michaela Freiová je spolupracovnicí časopisu *RC Monitor* a internetového zpravodajského serveru *Res Claritatis*.

SVATÁ ANEŽKA ČESKÁ

Výtvarná a literární soutěž

Lhostejnost k druhým a lhostejnost k osudu celku je přesně tím, co otevírá dveře zlu. (Václav Havel)

U příležitosti 800. výročí narození svaté Anežky Přemyslovny vyhlašuje Arcibiskupství pražské a hnutí Na vlastních nohou výtvarnou a literární soutěž.

Témata výtvarné soutěže:

I. Svatá Anežka rozdává chléb chudým – Svatá Anežka proslula svým soucitem k lidem, svou moudrostí a obětavostí. Pomáhala poutníkům na cestách, lidem bez přístřeší, chudým či pronásledovaným.

II. Svatá Anežka pomáhá nemocným – Svatá Anežka se kolem roku 1231 rozhodla pro založení špitálu, pravděpodobně v soukromém domě poblíž kostela svatého Haštala. Po dvou letech byl přemístěn ke kostelu svatého Petra Na Poříčí.... Roku 1252 bylo přesunuto sídlo řádu křížovníků k Juditinu mostu na pravém břehu Vltavy, kde byl vystavěn nový špitál s kostelem svatého Františka.

III. Anežčina korespondence s papežem Řehořem IX. a se svatou Klárou z Assisi – Ve Vatikánu mají 22 listů svaté Anežky papeži. Na Internetu je možno nalézt dopisy svaté Kláry Anežce.

IV. Svatá Anežka smiřuje Václava I. s Přemyslem Otakarem II. – Anežka se nevěnovala jen svému špitálu a klášteru. Velmi jí záleželo na osudech země a snažila se všemožně pomáhat i na poli diplomatickém. Smíření jejího bratra Václava s jeho synem byla jen jedna z mnohých Anežčiných aktivit.

V. Praha 13. století, Praha Anežky Přemyslovny – Všem těm, kteří nemají rádi figurální tvorbu, nabízíme procházku historickou Prahou.

Téma literární soutěže: Význam svaté Anežky České v historii českého národa

Kategorie: I. děti do 9 let / II. děti od 10 let / III. mladí od 16 let

Formát a technika výtvarných prací libovolné. Literární práce – úvaha, max. 3 normostrany (A4)

Termín odeslání: do 15. 6. 2011. Adresa: Arcibiskupství pražské, Hradčanské náměstí 16, 119 02 Praha 1 – Hradčany.

Obálku nadepte v levém dolním rohu „Na vlastních nohou“.

SVĚDECTVÍ KRVE BOŽÍCH SLUŽEBNÍKŮ

Výročí mučednické smrti čtrnácti pražských františkánů

V úterý 15. února uplynulo 400 let od smrti čtrnácti pražských mučedníků františkánů u Panny Marie Sněžné. V současné době probíhá proces jejich blahorečení, na jaře bude tuto kauzu projednávat komise teologů Kongregace pro svatořečení.

Kostel Panny Marie Sněžné založený kdysi Karlem IV. pro řád karmelitánů i přílehlý klášter byl na počátku 17. století opuštěn a skoro úplně zpustlý. Ale roku 1604 přicházejí ke kostelu františkáni a diplomem císaře Rudolfa II. obdrželi kostel i klášter k užívání „na věčné časy“.

Avšak již roku 1611, kdy obnova areálu byla z větší části dokončena, dochází 15. února k vyvraždění kláštera. Celkem zahynulo na různých místech kostela i kláštera 14 řeholníků.

Za jakých okolností k tomu došlo? Do Prahy vtrhlo vojsko Habsburka arciknížete Leopolda, který jen podle jména byl pasovským biskupem. K invazi došlo pod záminkou ochrany jeho příbuzného císaře Rudolfa II. proti jeho bratru Matyášovi. Ovšem Leopold ve skutečnosti sledoval své osobní mocenské cíle a jeho vojsko si počínalo jako v nepřátelské zemi. V Praze tehdy byla jen třetina katolíků, a to ještě byli z větší části cizinci působící při císařském dvoře. Pasovský vpád byl výsledkem mocenských intrik a ambicí mezi Habsburky a katolíci neměli na něm vinu. Přesto se rozšířila dezinformace, že v klášteřích se ukrývají zbraně (vzpomeňme na podobnou propagační kampaň komunistického režimu v roce 1950), a případně potom i uprchlí pasovští jezdci, když vetřelci byli rozprášeni lidem, který i z okolí se seběhl na obranu Prahy.

Emocemi rozjitřený dav se tedy vrhl na kláštery, z nichž nejhůře se vedlo právě klášteru u Panny Marie Sněžné.

Představeným kláštera byl tehdy P. Bedřich Bachstein. Kromě něho zde byli ještě tři další kněží, dále jáhen a podjáhen a dva klerici s tzv. nižším svěcením. Dále dva novicové a 4 bratři laici. Řeholníci přišli do Prahy jako misionáři. Konvent měl charakter mezinárodní, evrop-

ský, což odpovídalo tomu, že Praha tehdy byla císařským městem evropského významu. Bedřich Bachstein se patrně narodil v Čechách, jinak zde byli 4 Italové, 1 Španěl, 1 Francouz, 2 Němci, 1 Holanďan. U ostatních není známa národnost, avšak alespoň někteří mohli pocházet ze země České koruny.

Tito Boží služebníci mohou být vzýváni jako přímlovci za respektování základních lidských práv. Jejich svědectví může být příspěvkem k uznání křesťanských tradic sjednocující se Evropy.

Foto: klasterhajek.ic.cz

Řeholníci podle svědectví současníků vedli příkladný řeholní život a věnovali se výhradně pastorační a evangelizační službě. Neměli nic společného s nějakými inkvizičními praktikami. Mnozí česky uměli nebo se česky učili, i když tehdy se v Praze kázávalo vlivem okolností i cizojazyčně.

Při přepadení kostela a kláštera byla zneuctěna Eucharistie a kostel zpuštěn a vydrancován.

Pražská veřejnost, ač převážně nekatolická, tento masakr neschvalovala, ale spíše odsuzovala. Zachovalo se závažné dobové archivní svědectví Pavla Lopatského, jehož matka, jež byla kalvínského vyznání, měla dům v sousedství kostela. Pavel i jeho matka viděli z okna domu, jak nějaký novoměstský pekař odnáší z kostela monstranci s Nejsvětější svátostí. Paní Lopatská volala na něho, že takové počínání se nesluší. Ale on na ni křikl: „Nepřestaneš-li, půjdeme do tvého domu.“ Také možno uvést, že minority u sv. Jakuba, kterým rovněž hrozilo nebezpečí, bránili širočinami staroměstští řezníci, kteří byli asi většinou luteránského vyznání.

Po čase bylo čtrnáct vrahů františkánů výrokem Pražského hrdelního soudu potrestáno smrtí. K tomu stačí uvážit, že členové soudu nebyli zřejmě převážně katolíci, jak to odpovídalo tehdejšímu poměru.

Zdá se, že umučení řeholníci splňují církevní kritéria, aby mohli být prohlášeni za blahoslavené a potom svaté mučedníky. Už proto, že nebezpečí předvíдали a nezachránili se z areálu útekem. Naopak se připravovali na smrt.

Přestože od počátku až podnes trvá jejich neveřejná úcta, dobové okolnosti nejméně třikrát zabránily procesu beatifikace. Naposledy události roku 1948, kdy

už byl v Římě při Kongregaci pro svatořečení materiál shromážděný při řádném arcidiecézním procesu, který proběhl v letech 1933–1944. Teprve po 46 letech se pak mohlo v Římě v procesu pokračovat. Doufejme, že nyní se pomalu proces na apoštolské úrovni chýlí ke konci.

V současnosti úcta umučených bratří nabývá i nových aspektů. Nejen proto, že podle slov zvěčněného Svatého otce Jana Pavla II. je mučednictví aktuální vždy. Ale dnes i pro evropský význam, jedná-li se o konvent mezinárodního složení. Vždyť i svědectví krve těchto Božích služebníků může být příspěvkem

k uznání křesťanských tradic sjednocující se Evropy. A umučení řeholníci, kteří nijak proti sobě nevyprovokovali násilí nerozumného davu ovládaného emocemi, mohou být vzýváni jako přímluvci za respektování základních lidských práv v evropském prostoru.

O tom, že v cestě nestojí překážky ekumenického rázu, svědčil už dříve článek evangelíka dr. Zdeňka Susy v *Kostnických jiskrách* č. 11, ročník 1996, ve kterém píše, že umučení řeholníci si zaslouží, aby se jim v rámci katolické církve dostalo zvláštní cti blahorečením nebo dokonce svatořečením.

Hrob bratří je při kostele Panny Marie Sněžné v kapli sv. Michala pod oltářem sv. Petra Alkantary. A do 20. března letošního roku je otevřena v klášterní chodbě zajímavá výstava objasňující smrt bratří v dobových souvislostech.

P. Petr Alkantara Houška OFM

*P. Petr Alkantara Houška OFM (*1937), kněz Provincie bratří františkánů, bývalý vicepostulátor*

DVACET LET POTÉ

Jak jsme se za 20 let změnili?

V této rubrice vám, milí čtenáři, přinášíme archivní články z *Lidové demokracie*. Co a jak psaly noviny před 20 lety?

Bylo to příjemné čtení – parlament schválil naši Velkou listinu svobod. Jsem tedy člověk a občan, který má na papíře to, co mu ve společnosti mělo náležet vždy. Jsem rovnoprávný a nikdo není rovnoprávnější, Deo gratias! Mám právo na čest, na život, na zdraví, na majetek, na vzdělání, na svobodný pohyb po Zemi, na politický názor, na vyznání své víry, na soukromí... Jsa zrozen po „Vítězném únoru“, nikdy jsem tato práva neměl bez nejrůznějších „ale“. Právo na vzdělání jsem měl, ale musel jsem si ho zasloužit na stavbách socialismu, právo na politický názor mně nikdo nevzal, ale mohl jsem jej říkat jen mezi několika málo páry očí, míra práva na svobodu vyznání byla nepřímou úměrná rozsahu výběru povolání, o právu na soukromí ani nemluvě. Dnes tato práva nijak podmíněna nejsou. Nejsou? Na papíře ne, je tomu tak ale ve skutečnosti?

Vím, že téměř nic nejde hned, protože, jak už pár desítek století stojí psáno – všechno chce svůj čas. Čas na to, aby se moje právo na papíře stalo skutkem, uplynul marně, proto se ozývám: Moje právo na soukromí není chráněno, a protože si jsme – jak řečeno výše,

rovnoprávní, týká se to každého, stejně jako mě. Takže NAŠE právo na soukromí není chráněno tak, jak by podle zákona nejvyšší právní síly tohoto státu mělo chráněno být. Po smutných zkušenostech z minulosti musím říci, že zatím nemám jediný důvod, abych důvěřoval federálnímu ministerstvu vnitra vůbec a federální informační službě zvláště.

musí být nástrojem, ne účelem. Půldruhého roku voláme po parlamentní kontrole bezpečnostní služby, a stále ji nemáme. Že ji nestačila upravit vláda národního porozumění, to ještě chápu, ale její mandát vypršel loni v červnu a dnes se píše konec března roku následujícího. Komu patří FIS, kdo ji kontroluje a jak, to mně doposud nikdo

Jaká parlamentní kontrola?

Dohaduji se, že vládnoucí chobotnice minulého režimu byla počata někdy kolem V. sjezdu KSČ, předpokládám, že přišla na svět za 2. světové války, jsem si téměř jist, že velmi nadějně dětství prožila mezi léty 1945–48, a bezpečně vím, že od té doby je stále v plné zbroji, schopná regenerace, že na její „práci“ doplatily životy tisíce, zdravím statisíce a údělem miliony lidí. To vše bylo možné proto, že chobotnice žila ve tmě, která jí svědčila. Byla programově zproštěna kontroly, každý pokus o kontrolu byl trestaný a konce známe všichni. Bezpečnostní služba musí být, ale musí být službou,

neřekl. Při vši úctě k pánům poslancům v branně bezpečnostních výborech tvrdím, že oni sami FIS kontrolovat nemohou. Není to jejich úkol, mají jinou práci a mají jí dost. Jejich kontrola se sotva dostane dále než ke kontrole čerpání reprefondu. Vše ostatní je věcí slepé víry, a to je poněkud slabý argument ve vztahu k nejsnadnější zneužitelné složce mocenského aparátu. Zkrátka, nechci nic více než to, co bylo již několikrát slíbeno. Přiměřený a potřebný čas již uplynul, a proto to chci hned, teď. Včera bylo pozdě.

*J. Marek
Lidová demokracie z 22. 3. 1991*

PŘIZNÁNÍ K VÍŘE NENÍ FORMALITA

Poznámka ke sčítání lidu 2011

Letos koncem března (půlnoc z 25. na 26. března je tzv. rozhodným okamžikem sčítání) se uskuteční u nás a v celé Evropě sčítání lidu. Tato akce se koná jednou za deset let. Zdánlivě je to věc čistě technická a administrativní. Ale tak vypadá jenom navenek. Víme z minulého sčítání lidu, že počet věřících se bral dosti vážně, dělaly se rozborů příčin značného poklesu věřících, i když ve formulářích se udávalo, že jde o nepovinný údaj. Proto je na místě otázka, proč se uvádí, že jde o dobrovolné sdělení, když se pak vyhodnocuje jako oficiální údaj? Jeden z nejžhavějších výstupů ze statistiky sčítání je sdělení, kolik má která církev věřících. Když už se do sčítacích formulářů něco dává, tak by asi bylo lépe, kdyby – podle našeho názoru – to bylo povinné, s tím, že ne každý se chce (a musí) přiznat k nějaké víře či nevíře, ale vyplnit by to měl každý.

Údaj, který vznikne sečtením vyplněných kolonek, totiž v každém případě o něčem vypovídá. Vypovídá především o tom, kolik lidí vědomě vyplní svou příslušnost a kolika lidem je to buď lhostejno nebo jsou případně hledající. Jedna část těch, kteří rubriku nevyplní (a bude jich asi hodně), by se tedy mohla začlenit do kategorie lhostejných. Indiferentismus je dnes poměrně rozšířený. Kromě lhostejnosti vládne mezi lidmi v oblasti náboženství i velký zmatek. Často jsme svědky až otřesné nevědomosti. Mluvit o institucionalizovaném náboženství s některými lidmi je velmi obtížné, někdy skoro nemožné. Výrazně větší naděje na úspěch přináší možnost hovořit s lidmi o jejich existenčních otázkách, a to nejen o těch materiálních.

Pojem náboženské svobody se někdy interpretuje i tak, že si mohu věřit, co chci, a nikomu do toho nic není. Ale tak to úplně není. Poukázal na to nedávno i papež Benedikt XVI. ve svém rozhovoru s Peterem Seewaldem. Náboženská svoboda neznamena relativismus, neznamená, že všechna náboženství jsou

rovnocenná, a každý si může „svobodně“ vybrat, které chce. Svoboda znamená to, že nikdo nesmí být nucen se k nějakému náboženství hlásit, když není přesvědčen o jeho správnosti a pravdě. Člověk je však ve svědomí vázán, aby hledal pravdu, a to pravdu objektivní, ne takovou, která mi momentálně vyhovuje. A to není vždy lehké. Musí být vděční všichni, kterým se tato pravda dostala už odmala do vinku, i když přesto v určitém věku nebo v některé kritické situaci ži-

Foto: www.fondlux.cz

vota si to museli sami znovu ověřit, přesvědčit se o pravdě, aby jejich víra byla uvědomělá a dospělá.

V současném formuláři existují jenom tři kategorie, z nichž si člověk může zvolit (kromě možnosti vůbec neodpovídat): věřící *patřící* do nějaké církve a nebo náboženského společenství; věřící *nepatřící* do žádné církve nebo náboženského společenství; a *nevěřící*. Chybí tam – podle nás – minimálně další dvě kategorie: *lhostejní* a *hledající*. Obě tyto kategorie by křesťany měly zajímat. Víra je totiž něco dynamického, měnícího se a někdy, v určité fázi, velmi těžko definovatelného.

Každý přirozeně musí někam patřit. Nemůže patřit „nikam“. Kdybychom chtěli například rozdělit lidi do kategorií podle místa bydliště, tak i ti, co nikde nebydlí, mají svou vlastní kategorii: bezdomovec patří do kategorie bezdomovců. A podobně ti, kteří se při sčítání lidu nikam nezařadí, se vnitřně ještě dále rozlišují: patří buď do kategorie nezařazených z vlastního rozhodnutí, tedy těch, kterým je to lhostejno, kterým je lhostejno nejen to, do které kategorie patří, ale je jim lhostejná i otázka existence Boha; jsou to lidé, kteří si tuto otázku zřejmě vůbec nekladou. Pak je tam ještě jedna velmi proměnlivá, ale hodnotná kategorie, a to jsou hledající, kteří se neodvažují zařadit se do nějaké pevné kategorie, protože ze současných jim nevyhovuje ani jedna. Oni budou tvořit určitě menší část nezařazených lidí, a o to vrtkavější.

Proto by asi bylo vhodné – kvůli tomu, aby toto sčítání lidu mělo nějaký z tohoto hlediska širší význam –, kdyby byly přidány ještě další skupiny lidí, a to zmínění *lhostejní* (mohou se označit i jiným názvem) a *hledající*. Pak tam ale může být ještě jedna skrytá kategorie, a to lidé, kteří se *bojí* veřejně vyznat svou víru, a to jako důsledek neblahé zkušenosti z nedávné minulosti, kdy byli pro víru perzekvováni. Historická zkušenost je ještě poměrně živá a – jak o tom píše i Svatý otec Benedikt XVI. ve svém poselství k Světovému dni míru 2011 – „Křesťané jsou v současnosti náboženskou skupinou, která trpí největším počtem pronásledování kvůli víře“. Pronásledování křesťanů ve světě spíše nabývá na intenzitě, než aby ho ubývalo.

Tato poslední skupina lidí se pak rozptýlí do některé ze čtyř posledních kategorií.

Mnohé církve v ČR už zahájily kampaň mezi svými věřícími, aby se hlásili ke své církvi, pokud mají zájem na tom, aby pak jejich církev byla příštích deset let považována za významnou skupinou lidí a mohla se – v rámci daných mož-

ností – vyslovovat k celospolečenským otázkám s vědomím, že zastupuje nebo představuje danou skupinu obyvatel. A čím víc lidí se k ní přihlásí, tím bude jejich hlas více brán v potaz. Například pravoslavná církev vydala v několika jazycích plakátek vyzývající obyvatele ČR pocházející z tradičně pravoslavných zemí (Řecko, Rumunsko, Bulharsko, Srbsko...), aby se hlásili za pravoslavné a vyplnili přesně název své církve. I Eumenická rada církví u příležitosti sčítání lidu vydala výzvu svým členům, aby se hlásili ke svým církvím.

Nám, jako členům katolické církve, má jít o to, aby se objektivně zachytil

stav současného náboženského vědomí lidí v České republice, a podle toho jsme mohli nastavovat i naše evangelizační a pastorační programy. Aby se nestalo, že mnozí lidé si budou myslet, že toto sčítání je jenom formální věc a svou příslušnost k naší Církvi z rozmanitých banálních důvodů nevyplní, i když sami věřící – a mnohdy i dost aktivní – jsou. Víme, že evangelizační úsilí a jeho plody nezávisí především na nás, ale na prvním místě na daru Boží milosti a jeho požehnání. Vždyť se říká (a máme o tom i výrazné vlastní zkušenosti): Bez Božího požehnání marné je každé lidské namáhání. Ale i my jsme povinni udě-

lat všechno, co je v našich silách, aby se toto požehnání plně realizovalo. Proto je třeba věřící povzbuzovat a vybízet, aby pravdivě vyplňovali celý formulář sčítání lidu, protože od toho mohou v značné míře záviset další možnosti evangelizačního úsilí naší Církve.

Mons. Ladislav Hučko

Mons. ThDr. RNDr. Ladislav Hučko, CSc., biskup Apoštolského exarchátu Řeckokatolické církve v České republice

„NESTYDÍM SE VYDÁVAT SVĚDECTVÍ, NEBOŤ VÍM, KOMU JSEM UVĚŘIL!“ (2 Tim 1, 12)

aneb velká čtenářská soutěž

1. Popište max. pěti větami, proč se má člověk vyhýbat i všedním hříchům.
2. Vyjmenujte pět církevních příkázání.
3. Co připomíná slavnost Neposkrvněného početí Panny Marie?
 - a) Že její Syn Ježíš byl od prvního okamžiku svého početí uchráněn dědičného hříchu.
 - b) Že Panna Maria byla od prvního okamžiku svého početí uchráněna dědičného hříchu.
 - c) Že Panna Maria uchránila Pána Ježíše od dědičného hříchu.

Děkujeme všem čtenářům, kteří se zapojují do naší soutěže! Odpovědi na otázky ve čtvrtém čísle *RC Monitoru* měly znít:

1. Jansenismus bylo náboženské reformní hnutí založené holandským biskupem Corneliem Janseniem (1585–1638) a jeho přítelem Du Vergierem, které se v 17. a 18. stol. ve Francii vyvinulo v naprostém protikladu k učitelskému úřadu Církve a tradici. Mělo být reakcí na potridentskou teologii a na soudobý francouzský náboženský humanismus. Janseniův teologický odkaz, uložený ve spise *Augustinus*, oživoval Baiovy bludy o přirozenosti původní milosti a na základě domněle augustinovských názorů vyvinul nezdravý náboženský pesimismus. V rozporu s katolickou naukou o *gratia sufficiens* (milosti postačující), jejíž existenci popírá, chápe jansenismus nepřekonatelnost žádostivosti i nepřekonatelnost milosti. Prostřednictvím Du Vergiera tyto názory nabyly nebezpečného vlivu ve vedení duší a ve svátostné ekonomii. Řady přívrženců hájily zvláště spis *Augustinus* i proti papežským dekretům. Jansenismus získal řadu francouzských intelektuálů (Arnauld, Pascal, Nicole), několik biskupů, členů Sorbony i univerzity v Lovani. V Holandsku založili jansenisté roku 1723 zcela schismatickou církev. V Itálii s nimi sympatizoval biskup Ricci a synoda v Pistoji. Josef II. jim ulehčoval pronikání do Rakouska zákazem buly *Unigenitus*.

2. Jan Křtitel nazval Pána Ježíše u Jordánu Beránkem Božím (Jan 1, 29).

Pravidla soutěže

1. Katechetická soutěž je vyhlášena od čísla 1/2011 do čísla 19/2011 *RC Monitoru*, tj. do data vydání 9. 10. 2011. Oznámení výsledků soutěže proběhne v čísle 24/2011, a sice k datu vydání tohoto čísla, kterým je 18. 12. 2011. 2. Čtenář musí své odpovědi do redakce doručit do lhůty 14 kalendářních dnů od data vydání, v němž byly uveřejněny. Rozhodující je datum přijetí e-mailu na adrese redakce@claritatis.cz nebo podací razítko pošty na obálce. 3. Délka, rozsah i forma odpovědí jsou ponechány na libovůli čtenáře. 4. Čtenář, který chce získat hlavní výhru, musí správně odpovědět na všechny otázky po celou dobu trvání soutěže. 5. Druhá až šestá výhra není podmíněna správným zodpovězením všech otázek ze všech uvedených čísel *RCM*. Platí však pravidlo, že čím větší bude účast čtenáře v soutěži v podobě doručených odpovědí, tím vzroste pravděpodobnost výhry. 6. Správné odpovědi na otázky budou zveřejněny vždy v čísle *RCM*, které bude druhé v pořadí za číslem, v němž vyšly otázky.

Výhry v soutěži

1. **cena:** třídní pobyt v klášteře dominikánů (v Praze nebo v rámci ČR dle bydliště výherce) s individuálním zajímavým programem (pro jednotlivce nebo rodinu dle dispozic výherce) – výhra zahrnuje ubytování v hostovské části kláštera, stravování, možnost účasti na společných modlitbách, doprovázení dominikánského kněze, prohlídku kláštera atd.

2. – 6. **cena:** věcné výhry

KOMU PATŘÍ ŽIVOT DÍTĚTE?

Přijďte na XI. Pochod pro život 26. března 2011 ve 14 hodin v Praze

Workshopy – Co vše se v ČR dělá pro život, rodiny a ty, kdo hledají pomoc, 9.00–12.30 Husova 8, registrace na <http://prolife.cz>
Mše svatá obětovaná za děti zabitě při umělých potratech, za uzdravení a obrácení rodičů a lékařů, 13.00–14.00 kostel sv. Jiljí
Pochod pro život, 14.00–16.00 Husova – Václavské náměstí

Za poslední rok zemřelo kvůli umělému potratu dalších 25 tisíc dětí. Zůstali zde jejich zranění rodiče. Nastal čas na změnu.
Hnutí Pro život ČR, e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>, tel: 603 976 231

Jak to vidí Radim Cigánek

Víra, společenství, modlitba

Tři důrazy vnímám u posledních dvou papežů při službě Církvi a zvláště při hlásání poselství evangelia mladé generaci: důraz na víru, společenství a modlitbu. Právě tyto tři body jsou také důležité pro předávání živé víry dalším generacím.

Služebník Boží papež Jan Pavel II., za jehož pontifikátu se začala organizovat statisícová setkání mládeže a mše svaté pro miliony účastníků, kladl veliký důraz právě na prožívání lidského a křesťanského společenství jako důležitého bodu na cestě každého věřícího k Bohu. Je to právě společenství, počínaje společenstvím s Bohem, přes rodinu, až k velkému společenství místní a univerzální církve. Právě díky velkým akcím, kde tento velký papež oslovil mnoho lidí, jim dával poznat sílu křesťanského společenství. A právě společenství je jedním z míst, kde je možno se setkat s živým Bohem. Do jisté míry se v tomto důrazu projevila otevřená a někdy až herecká povaha muže, který bude zanedlouho prohlášen blahoslaveným.

Papež Benedikt XVI. přidal k tomu základu lidského společenství důraz na naši víru a její konkrétní obsah. Jeho promluvy jsou tedy často výkladem těch nejpodstatnějších bodů a obsahu naší víry. Je to právě tento zkušený starý profesor, který ví, co je pro věřící to nejpodstatnější a umí to formulovat v kázáních a katechezích. A je to právě solidní katecheze, kterou považuje Benedikt XVI. za klíčovou pro mladou generaci. Z toho důvodu také podporuje formulování jednodušších pomůcek pro katechezi. Ať už se jedná o *Kompendium katechismu katolické církve* nebo o katechismus pro mladé (tzv. *Youcat*), který je připraven pro

distribuci na světovém setkání mládeže v srpnu 2011 ve Španělsku.

Dalším z klíčových témat, které současný papež zdůrazňuje, je důraz na modlitbu a prožívání duchovního života. Měl jsem nedávno možnost zúčastnit se v Římě generální audience se Svatým otcem. Benedikt XVI. pronesl italsky katechezi o svatém Robertu Bellarminovi. Následovala zkrácená verze v různých jazykových variantách, kterou četli někteří papežovi spolupracovníci a kněží působící ve službách Svatého stolce. Jednu pasáž, kterou, jak se zdá, považoval papež za nejdůležitější, však četl sám ve všech jazykových verzích. Pojednává o Robertu Bellarminovi jako o muži modlitby, jenž ve své modlitbě čerpal především z Písma svatého. To je myslím tím druhým důrazem, který nám Benedikt XVI. klade na srdce, totiž kvalitní duchovní život spočívající na osobním vztahu ke Kristu a komunikaci s ním, tedy modlitba.

Skutečně křesťanské společenství pak vyrůstá právě z onoho hlubokého osobního vztahu jednoho každého křesťana ke Kristu. Ježíš Kristus je tím, kolem něhož se vytváří opravdu křesťanské společenství. Právě Ježíš Kristus je ten, který kolem sebe shromažďuje svoje učedníky – křesťany. A to je myslím jedním z klíčových poselství učení Benedikta XVI. – růst ve vztahu ke Kristu. Z tohoto základu společného všem křesťanům pak vzniká skutečné společenství jeho učedníků – křesťanů.

Právě díky učení dvou posledních papežů je nám velmi zřejmé, že v prožívání našeho křesťanského života jsou důležité všechny tři tyto důrazy. Pokud by některý z nich nějakým zásadnějším způsobem v našem životě chyběl, náš křesťanský život by začal poněkud „pokulhávat“.

*PhDr. Mgr. Radim Cigánek
jáhen řím.-kat. farnosti u kostela Panny Marie Královny Míru Praha-Lhotka*

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Mezi tématy důchodové reformy či přímé volby prezidenta se sem tam objeví střípek neměně aktuální debaty. Např. prosazení **střídavé péče o děti po rozvodu**. Debata na toto téma nezaplňuje v tuto chvíli titulky tiskovin, ale mezi odborníky a rodiči je velmi živá. Existuje pochopitelně celá škála argumentů pro i proti. Co by však nemělo ujít naší pozornosti, je nádherná reakce na daný problém, která jde až ke kořenům. Tou je iniciativa **Jeden domov**, internetový projekt věnovaný všem dětem, které vinou rozvodové patologie přicházejí o jednoho z rodičů, s přáním, aby takových dětí bylo co nejméně. Tvůrci webu vyzývají veřejnost, aby ostatní inspirovala příběhy, kdy se i přes velké problémy podařilo rodinu zachovat. **Chtějí posílit obětavost manželů, kteří si slíbili věrnost – v dobrém i zlém**. Dnes se rozvádí 50 % manželství, za první republiky 1 %. Co se změnilo? P. Piňha nedávno řekl: „Cítíme, že dnes děti mají s rodiči víc starostí, než si rodiče dělají s nimi. Celá generace s pominutím šťastných výjimek je oloupena o pravé dětství.“

Nadhled a opuštění tragického vnímání sebe sama a těžkostí vlastního života leckdy zachrání mezilidské vztahy před úplnou katastrofou. Jen to riziko odhalit včas! Jak se to povedlo třeba jedné paní Zoufalé, když hledala radu: „Vážná

technická podpora, loni jsem aktualizovala program Snoubenec 5.0 na program Manzel 1.0 a zjistila jsem zpomalení celého procesu, zejména u aplikací Kvetiny 3.5 a Sperky 2.0, které přitom v programu Snoubenec 5.0 fungovaly bezchybně. Navíc program Manzel 1.0 odinstaloval některé velmi důležité aplikace jako třeba Romantika 9.5 nebo Osobní pozornosti 6.5 a sám si nainstaloval nežádoucí

Koláž: mimi

aplikace jako Fotbal 5.0 nebo Hokej 3.0. Také aplikace Rozhovor 8.0 je nefunkční a při spuštění aplikace Uklid 2.6 celý systém zkolabuje. Zkusila jsem aplikaci Rejpani 5.3, abych tyto problémy odstranila, ale nepomohlo to. Co mám dělat?“

Existují dvě věci, řekl Chesterton, v nichž jsou si lidé naprosto rovni. **Člověk je tragický – a s neměně vznešenou jistotou lze říci, že je i komický**. Je však třeba dodat, že je též vykoupěn! A to předraze.

V nastalé postní době máme příležitost očistit svůj zrak a znovu obnovit správnou hierarchii hodnot. Jak řekl Benedikt XVI.: **„Znamená to jít do Ježíšovy školy, procházet událostmi, jež nám přinesly spásu**, která není pouhou památkou, připomínkou minulých skutečností. V liturgickém dění se zpřítomňuje Kristus působením Ducha Svatého a spásonosné události se stávají aktuálními. Poukazuje na to jedno klíčové slovo, které se v liturgii často vyskytuje: slovo *dnes*, které je třeba chápat v původním a konkrétním, nikoli metaforickém smyslu. *Dnes* zjevuje Bůh svůj zákon a nám je *dnes* dáno vybrat si mezi dobrem a zlem, mezi životem a smrtí (srov. Dt 30,19); *dnes se přiblížilo Boží království*. *Obraťte se a věřte evangelium* (Mk 1,15).“

V době uzávěrky tohoto čísla **prožívají obyvatelé Japonska těžké chvíle**. Když píšou tento text, čtu zároveň, že před pár minutami zaregistrovali obávaný výbuch jaderné elektrárny Fukušima a desetitisíce lidí jsou nečekaně evakuováni kvůli nebezpečné radiaci. Modleme se. Za oběti neštěstí, za živé a jejich záchranu, ale též za nás. A budme připraveni – k „evakuaci“, cestě za Božím milosrdenstvím, na něž – a to je důležitý aspekt postní doby – nelze opovážlivě spoléhat bez vlastního přičinění.

-zd-

20. 3.	Ne	2. neděle postní Gn 12,1–4a, Žl 23, 2 Tim 1,8b–10, Mt 17,1–9
21. 3.	Po	bl. Serapion, poustevník Dan 9,4b–10, Žl 79, Lk 6,36–38
22. 3.	Út	sv. Epafrodit, biskup Iz 1,10.16–20, Žl 50, Mt 23,1–12
23. 3.	St	sv. Turibius z Mongroveja, biskup Jer 18,18–20, Žl 31, Mt 20,17–28
24. 3.	Čt	sv. Kateřina Švédská, abatyše Jer 17,5–10, Žl 1, Lk 16,19–31
25. 3.	Pá	Slavnost Zvěstování Páně Iz 7,10–14, Žl 40, Žid 10,4–10, Lk 1,26–38
26. 3.	So	sv. Kastulus (Haštal), mučedník Mich 7,14–15.18–20, Žl 103, Lk 15,1–3.11–32

27. 3.	Ne	3. neděle postní Ex 17,1–7, Žl 95, Řím 5,1–2.5–8, Jan 4,5–42
28. 3.	Po	sv. Rogát, mučedník 2 Král 5,1–15a, Žl 42, Lk 4,24–30
29. 3.	Út	bl. Ludolf (Slavomil), biskup a mučedník Dan 3,25.34–43, Žl 25, Mt 18,21–35
30. 3.	St	sv. Jan Klimak, opat Dt 4,1.5–9, Žl 147, Mt 5,17–19
31. 3.	Čt	bl. Balbína, mučednice Jer 7,23–28, Žl 95, Lk 11,14–23
1. 4.	Pá	sv. Makarius (Blahomír), opat Oz 14,2–10, Žl 81, Mk 12,28b–34
2. 4.	So	sv. František z Pauly, poustevník Oz 6,1–6, Žl 51, Lk 18,9–14

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

